

HABERLER

Yazan: Nec Spk: N./Den.

- 1- Türkiye'deki manevralara Amerikan "Çevik Güçleri" de katılıyor
- 2- Siyasi partilerin tüzel kişilik kazanabilmesi için İçişleri Bakanlığı-
- 3- ğına ~~XXXX~~ başvurusu süresi bugün resmen başladı
- 4- Ş.Yılmaz: "Toplu sözleşme düzeni devlet müdahalesi dışında gelişme-
- 5- lidir" dedi
- 6- Türkiye Barolar Birliği'nin Antalya'da yapılan genel kurulunda,
- 7- genel af konusunun gündeme getirilmesi istendi
- 8- Bakanlar yasasında değişiklik yapılmasını öngören yasa tasarısının
- 9- çıkması Haziran ayına ertelendi
- 10- "Tercüman"ın düzenlediği "Yurt Dışı 3. İşçi Kurultayı" adı altındaki
- 11- toplantı, Başbakan Ulusu, Çalışma Bakanı Esener ve öteki bakanların
- 12- konuşmuşları bir toplantı biçiminde başlayıp sona erdi
- 13- B.Berlin'de Farsça olarak yayınlanan "Halkın Yolu" gazetesinde,
- 14- TUDEH Dış Komitesi'nin bir Açıklaması yayınlandı
- 15- İran'da komünistlere ve partilerine karşı girişilen yoğun baskılar

uluslararası çapta tepkiler uyandırmaya devam ediyor: Fransız KP;
YORU: İsviçre Emek Partisi; "Praste" gazetesi;

Yazan: Met. Spk: Nec.

Başlığı : Bu oyunu ancak halk bozabilir

Konusu :

YAZILAR :

Başlığı: Olayların Gösterdiği programında: "Orta Doğu'daki ve özellikle

Konusu : Lübnan sorunundaki son gelişmeler", "BM Genel Kurulunda ele

YAZILAR:

Başlığı: alınan Kıbrıs sorunu"; "İran'da TUDEH yöneticileri ve sempo-

Başlığı: tizanlarıyla gelişen ulus.alanda dayanışma"; "Cenevre

Konusu : görüşmeleri"; /Öm./

Spk: Nec ve Den)

YAZILAR:

Başlığı:

Konusu :

"TKP'nin Sesi"

Bu oyunu ancak halk bozabilir.

Yorum:

Anayasa, siyasal partiler yasası, Cuntanın kararname-
leri, tüm bunların üstüne Evren'in her türlü yasanın üstünde sayı-
lan zorbalıkları, dayatmaları ^{çizdiklerini} Türkiyede, ülkemizde demokrasiye ge-
çiş adı takalmaya çalışılan sahtekarlık bu koşullarda yürütülüyor.
Evren hafta sonunda cuntanın onayını, iznini almayacak hiç kimseye
parti kurdurtmayacaklarını bir kez daha yineledi. Cunta 'hiç bir za-
man ^{çizdiklerini} çizdikleri çizgi dışına çıkılmasına izin vermeyeceğiz, diyor.
Evren kırıklareli konuşmasında siyasal partiler kanunuyasasının geçi-
dördüncü maddesine dayanarak ^{tüm} kurulacak tüm partileri, kurucularını
gözden geçirip, eleyeceklerini de ^{çok} söyledi. İşte şimdi açılan yeni
perdede politik yaşama politika yapmaya niyetlenenlerin bir de cun-
tadan onay ~~almaları~~ ^{almaları}

Cuntanın siyasal partilere karışmaları, cunta, erkini

sonu ermeyecektir.
sürdükçe bitmeyecektir. Anayasayla, siyasal partiler yasasıyla, kalıcı hale getirilen baskılar, cuntanın açık baskısı altında oluşacak parlamento çalışmaya başladıktan ~~sonra~~ da sürüp gidecektir.

Bu gün varolan koşullar, ancak cuntaya karşı çıkmayan, ya onun doğrudan güdümünde, ya açıkca bağlılığını ilan etmiş partilere yaşam hakkı tanıyor. Kurulacak tüm partiler cuntanın baskısı ile karşı karşıyadırlar. Sivil gericiğin partileri bile cunta *özel* koşullarına uymak, tekellere bağlı politikacılar cuntanın öngördüğü partileri desteklemek zorundadırlar. Kuşku yok, sivil gericilik ile cunta arasında politik yaşamın kimi unsurları konusunda anlaşmazlıklar vardır. Öte yandan cuntanın açıkca muhalefetten başka bir yerde görmeye dayanamayacağı eğilimler de, doğrudan cuntaya bağlı Necdet Çalp gibi eski bürokratlar aracılığı ile denetlenmek

durumdan
Ve Cunta şimdi ortaya çıkan ~~faahmalardan~~
halkın yararlanmasını önleneye geçiyor.
Eren her ~~korunmasında~~ *politikacılar* *özel* *halkı sentuamıza önem veriyor.*
halka zorlukları sürekli hatırlatıyor.

isteniyor. Cuntanın "kendilerini solun ^{sol} sınırı olarak ilan ettiğini", Çalp söylüyor. O, ortaya çıkacak politik akımları yada politikacılar, benden sonrasına cunta karışır diye korkutmaya çalışıyor.

^{İşte bu koşullarda}
İlk parti kuruldu. Kurulan bu ilk parti doğrudan cunta nın damgasını taşıyor. Tekellerle sıkı sıkıya bağlı cuntanın doğrudan kontrolünde bir partidir, Sunalpın Milliyetçi Demokrasi Partisi. Bu parti, daha şimdiden söylenebilir ki, emperyalizme bağımlılığın, serüvenci bir çizginin, baskının ve zorbalığın partisidir. Daha başka partiler bu partileri izleyecek. Biz, ilkesel olarak kurucularına cuntanın izin vereceği siyasal partilerin cuntadan başka hiç kimseyi temsil etmeyeceği kanısındayız. Ama kuşku yok ki yeni partilerin her biri hakkında da onların programlarına bakarak ayrıca görüşlerimizi ~~de~~ aktaracağız.

Geliştireceğiz.

de söylenildi

Biraz önce ~~belirttik~~ ve sürekli yineliyoruz değerli dinleyiciler, Cuntanın sahte demokrasi oyunu gözlerden gizlenemiyor. ~~Ve~~ bu oyunun en temel özelliği, onu oyun haline getiren bir komediye çeviren halkın politika sahnesinin dışına sürülmüş olmasıdır. İşte yine en başta bu nedenle de bu ~~oyu~~ nu ancak halk bozabilir. Halk, demokrasi güçleri bozabilir. Türkiye Komünist partisi "~~cunta-~~ *Mik Genel Sekreteri Haydar Kutlu*"nın seçimlerinden önce yapılacak ~~is~~ ilk iş diyor, milyonlarca emekçinin gözünde güçlü bir demokratik alternatif yaratmaktır. Haydar Kutlu, hiç bir ilerici, sol yada sosyal demokrat partinin tek başına amacına ulaşamayacağını *da* vurguladı 1 Mayıs konuşmasında. Barış ve demokrasi güçleri, ortak bir program çerçevesinde işbirliğini gerçekleştirebilirlerse, cuntanın seçim oyunu ~~ilf~~ halkı aldatmasının önüne geçilebilir, dedi.

Her geçen gün, bu görüşlerin doğruluğunu kanıtlıyor. Cunta

sahte demok~~ra~~si oyununu süngülerin gölgesinde, zorbalıkla sürdürür-
ken demok~~ra~~si güçleri boş durmamalı, bu oyunun seyirlik bir oyun
değil ^{vişnilerin değeriyle} bozulması ^{ama kesinlikle bozulmamı} gereken bir oyun olduğunu akıldan hiç çıkarmamalıdı-
rılar.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA ANKETİ

Dış haberler:

"TKP'nin Sesi"

16 Mayıs 1983

----Batı Berlin'de Farsça olarak yayınlanan "Rahe Tude" (Halkın yolu) gazetesinde, İran Halk Partisi-TUDEH'Dış Komitesi'nin bir Açıklaması yayınlandı. İran komünistlerine ve TUDEH'e karşı girişilen saldırılar ve bu konudaki gelişmelere ışık tutan Açıklamada özetle şöyle deniyor:

"İç karşı-devrim güçleri, İranda yitirdikleri cenneti yeniden ele geçirmek için can atan emperyalist devletlerin desteğiyle, İran Halk Partisine karşı geniş çapta saldırıya giriştiler. İran güvenlik servisi, "itiraflar" elde etmek için moral ve fiziksel işkencelere başvurarak, İHP'nin yönetici ve sıradan üyeleri arasından bazı yurtseverleri, hiç işlemedikleri "suçları" kabul etmeye zorladı ve daha önceden planlanmış ve denemeleri yapılmış olan bir oyunu sahnelediler. Bunun amacı yalnız İHP'ni bozguna uğratmak değil, aynı zamanda İran devriminin

kazanımlarını tamamiyle ortadan kaldırmak için önkoşulları yaratmakt^v:

İHP'si İran İslam Cumhuriyetinin ilgili organlarınca kendisine yöneltilen suçlamaları kesinlikle reddediyor.İHP'si,bu organların, CIA,İntelejins Servis,MOSSAD ajanlarının,SAVAK"uzmanlarının",büyük kapitalist ve toprak ağalarının adamlarının direktif ve desteğiyle uyguladığı eski polis yöntemlerini insanlık ve moral dışı barbarca yöntemler olarak niteliyor.İran Halk Partisi,İran İslam Cumhuriyeti yönetiminden,profesyonel hukukçu ve doktorlardan oluşacak tarafsız bir uluslararası gözlemciler komisyonu/^{na}~~kurulmasını~~ suçlanan kişilerle görüşme olanağı sağlamasını istiyor.Böylece,İran halkı ve bütün dünya,bu"itirafların"hangi yöntemlerle alındığını anlayacaktır.

İHP hiçbir zaman belirli kişilere,örgütlere veya yabancı servislere bilgi vermiş olamaz.İHP'nin üyeleri hiçbir askersel veya sivil or-

ganda görev almamıştır ve ceza organları~~xxx~~ temsilcilerinin söz konusu ettiği belgelerle ilişkisi olmamıştır.

İHH'si, kendisini İran egemen çevreleri egemenliği için bir tehlike olarak göstermeye çalışan ilgili hükümet temsilcilerinin ileri sürdüğü gibi, "tehlikeli gizli örgüt"e sahip olmamıştır. Devrimin başlangıcında İHP üyesi küçük grupların silah topladığı ve rejimi devirmek için gizlediği yolundaki iddialar ise alçakça bir yalandır. Parti, tüm üyelerini silahlarını teslim etmeye çağırması ve bu çağrı yerine getirilmiştir. Devrim sonrasındaki tüm dönem boyunca partinin eylemleri legal, yasal, İİC yönetimi~~xxx~~ temsilcilerinin izni uyarınca yürütülmüş eylemler olmuştur.

Bizim partimiz, dünyadaki tüm âlerici parti ve örgütlerle alışlagelmış normal uluslararası ilişkiler içinde olduğunu defalarca açıklamış

ve açıklamaktadır. Biz, bütün dünyada ilerici, antiemperyalist ve bağımsızlığı savunan güçlerle dayanışma içinde bulunduk ve bulunuyoruz.

İHP'nin politikasının Moskova'dan yönetildiği ve onun içişlerine

başka partilerin karıştığını ileri sürenler ^{bu} girişimleri hiç te ^{onların başlarını taclandırıyorlardır.} ~~çelenk sağlamayacaktır. Benzeri~~ Bu gibi uydurmaların icat etmenin "onuru"

bugünkü cellatların ağababaları Hitler, Mussolini ve benzerlerine aittir.

İHP ile öteki kardeş parti ve örgütlerin politikalarında ortak çizgiler olması, bizim "bağımlılığımızın" kanıtı olarak gösterilemez.

Biz, "bağımsız" olduğumuzu kanıtlamak için, sosyalist ülkeler ve kardeş partilerin barış ve dostluk politikasına ve onların ulusal-kurtuluş hareketlerine, bu arada İran devrimine kardeşçe yardımına karşı çıkamayız. İHP Dış Komitesi, bir buçuk yıl önce yaptığı şu uyarıyı yineliyor:

Devrimimiz boğulmak tehlikesiyle karşı karşıyadır. Emperyalistler ve gilekeş yurdumuzdaki ajanları, 19 Ağustos 1953 olaylarına benzer bir devirmenin hazırlıklarını tamamlamak üzeredir."

V -- Öte yandan, İranda, komünistlere ve partilerine karşı girışilen yoğun tehlikeler, uluslararası çapta tepkiler uyandırmaya devam ediyor.

Moğolistan Devrimci Halk Partisi MK, konuyla ilgili açıklamasında, İran Halk Partisi-TUDEH'in yasaklanması ve birçok üye ve kadrolarının tutuklanıp ağır işkencelerden geçirilmesi karşısında duyduğu endişeyi dile getirdi.

Fransız Komünist Partisi de yayınladığı Açıklamada, İrandaki politik tutukluların serbest bırakılmasını, İran Halk Partisine konan yasağın kaldırılmasını istedi.

İsviçre Emek Partisi ise, İran komünistlerine yöneltilen baskıları kınadı ve tutuklanan İran demokratlarının hayatlarının tehlikede olduğunu kaydetti.

Pragta çıkan "Pratse" gazetesini, İran komünistlerine saldırıları protesto ederek, bunların Sovyet gizli servisine sözde bilgi verdikleri

yolundaki iddiaların tutarsızlığını vurguladı.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

----Avrupadaki nükleer silahların sınırlandırılmasına ilişkin Sovyet-Amerikan görüşmeleri, altı haftalık bir aradan sonra Cenevrede yeniden başlıyor. Sovyetler Birliği delegasyonu başkanı Kvizinski, konuyla ilgili olarak basına yaptığı açıklamada, görüşmelerde normal olmayan bir durum oluştuğunu söyleyerek, özetle şunları vurguladı:

"Amerikanın sözümona sıfır çözüm önerisi nedeniyle bir buçuk yıldır görüşmelerde bir ilerleme sağlanamadı. ABD'nin bir süre önce ileri sürdüğü "ara çözüm" tezi de, Batı Avrupaya yeni Amerikan roketlerini yerleştirme ve Sovyetler Birliğini tek yanlı indirime zorlama amacını ortaya koyuyor. Bu, Amerikanın konumunda hiçbir olumlu değişme olmadığını gösteriyor. Avrupa halklarının çıkarlarına ters düşen böylesi eşitsizlik temelinde bir öneriye Sovyetlerin yanaşması, kuşkusuz

beklenemez.Ama,eşitlik ilkesine dayalı tamamiyle reel bir çözüm yolu vardır.Bunun temelini Sovyetler Birliğinin son önerileri sağlamaktadır.Roket sayısı,taşıyıcı sayısı ve başlık ~~max~~ sayısı bakımından varolan görelî dengeyi korumak koşuluyla indirimle gidilmesini öngören bu öneri* karşısındaki tutum,ABD ve NATO'nun gerçek amaçları ve niyetleri bakımından bir deney taşıdır.Anlaşmaya varılması,Birleşik Amerikanın soruna yapıcı açıdan yaklaşmasını gerektiriyor."

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

----Şili halkı geçen hafta boyunca, 10 yıllık faşist rejim döneminin en yığınsal ve kararlı direnişlerini gerçekleştirdi. Ülkenin dört bir yanında, özellikle endüstri merkezlerinde 100 binlerce emekçi protesto yürüyüşlerine, değişik eylemlere katıldı. Pinoşet kliğinin polisi en sert yöntemlerle saldırıya geçse de, direnişler açık bir kararlılıkla sürdürüldü. "Ulusal protesto günü" ilan edilen çarşamba günü polis tarafından öldürülen gencin hafta sonundaki cenaze ~~törene~~ töreni faşist rejime karşı yeni bir protesto eylemine dönüştü.

Pinoşet rejiminin polisi, yığınsal tutuklamalar yöneldi. Geceleri, özellikle işçi semtlerinde evlere düzenlenen baskınlarda 1000 kişinin alıp götürüldüğü, bunlar arasında sendika yöneticilerinin de bulunduğu bildiriliyor. Cunta, direniş çağrısı yapan sendikacıların askeri mahkeme önüne çıkarılacağını açıkladı.

-----Yunanistanın en büyük 5 kentinde yığinsal yürüyüşler oldu.Yüzbinlerce insan,ülkedeki Amerikan üslerinin kaldırılmasını,Batı Avrupaya yeni Amerikan roketlerinin yerleştirilmesinin önlenmesini istedi.

Yunanistan başbakanı Papandreu,Komotini kentinde yaptığı konuşmada,Balkanların,atom silahı bulunmayan bölge durumuna getirilmesi istemini yineledi ve bunun gerçekleşmesi için Yunan hükümetinin önümüzdeki haftalarda somut girişimlerde bulunacağını söyledi.

TKP'nin SESİ

16.5.983.ÖM.

OLAYLARIN GÖSTERDİĞİ

D.D. arkadaşımız Yüksel Çınarın hazırladığı bu programda, Orta Doğu-
daki ve özellikle Lübnan sorunuundaki son gelişmeler, Birleşmiş Millät
ler genel kurulunda ele alınan Kıbrıs sorunu, İranda TUDEH yöneticil
leri ve sempatizanlarıyla gelişen uluslararası dayanışma ve 17 Mayıs
ta yeniden çalışmalarına başlayacak olan Cenevre görüşmeleri üstüne
yazılarımızı dinleyebilirsiniz.

D.D. "Olayların gösterdiği" programına "Lübnan sorunuundaki son geliş-
melerle" başlıyoruz.

--- Amerikanın denetimi altında, İsrail ile Lübnan arasında Lübnandaki
İsrail askerlerinin çekilmesi konusunda varılan anlaşma, geçen hafta-
nın önemli konularının başında yer aldı. Gerçi bu anlaşma henüz daha

enaylanmadı ve belki de kağıt üzerinde kalacak ama, özü ve amacı bakımından çok geniş tepkilere yol açtı. Lübnandaki ilerici örgütler, Lübnan Komünist Partisi, İsrail Komünist Partisi, Suriye Hükümeti, Filistin Kurtuluş Örgütü, ve daha bir dizi Arap ülkesi böylesi bir anlaşmanın Lübnan sorununa adaletli bir çözüm getirmeyeceğini belirterek karşı çıktı. Biliniyor, Lübnan bugün Orta Doğu'da tehlikeli bir gerginlik ocağı ~~olarak ortaya çıkıyor~~ ve bu sorunun çözümü veya çözümsüzlüğü tüm Orta Doğu bunalımının gelecekteki gelişmelerini etkileyecektir.

Hatırlatalım, ~~bugünkü durumun~~ Lübnan sorunu bugünkü durumla geçen yıl İsrailin bu ülkenin Güney kesimlerini işgalinden sonra ortaya çıktı. Bu işgalin bir uzantısı olarak ta Amerikan deniz piyadeleri, bunlarla birlikte Fransız, İngiliz ve İtalyan birlikleri sözleşmeye çek uluslu barış gücü adı altında Lübnana yerleştirildi.

Bekaa vadisi boyunca ve ülkenin kuzey kesiminde ise Suriye birlikleriyle Filistin kurtuluş birlikleri bulunuyor. ^{Her} belirtmek gerek ki, yabancı askerlerin Lübnanda bulunmasının değişik nedenleri ve amaçları var. İsrail işgalci ve yayılmacı. Bu politikasına sürdürmeye ve yeni topraklar elde etmeye çalışıyor. ABD, Orta ^{Doğu}da askersel varlığını güçlendirmeye ve yeni stratejik olanaklar elde etmeye çalışıyor. Suriyeye gelince, Suriye birlikleri ⁿⁱⁿ Lübnan ^{daki varlığını} iç savaşı önlemek için 1976 da Lübnan hükümetinin ~~istatistiklerine~~ aldığı bir kararın sonucudur. Bu karar, ayrıca Arap Birliği Örgütü'nün o yılki tepe toplantısında da onaylanmıştır. Şimdi Amerika ve İsrail, Lübnandaki yabancı askerlerin varlığını, bunların amaçlarını bir kefeye koyup Lübnana baskı yapıyor ve yabancı askerlerin bu ülkeden çekilmesini emaylatmaya çalışıyor. Bunun adına da barış planı deniliyor. Ancak, Lübnana barış getirmiyor bu plan. ~~İsrailin işgal ettiği topraklara~~

İsraile geniş ayrıcalıklar tanıyor, Lübnana boyun eğmeyi eğdirmeyi bu ülkeyi Amerikanın askersel-stratejik bir üssü durumuna getirmeyi amaçlıyor. İsrail daha şimdiden işgal ettiği Lübnan topraklarından çekilmiyeceğini ilan ediyor. Yalnız ilan etmekle kalmıyor, anlaşmaya bağta kalmayacağını söylüyor ve Suriyeye karşı askersel saldırıya hazırlanıyor. Bu durumdan Amerika da kendisine ~~pay~~ daha büyük bir pay koparmak için Lübnandaki asker sayısını 5 binden 50 bine çıkarmayı açıklıyor.

Regin yönetiminin ve İsrail işgalcilerinin tüm bu çözümsüz tutumları bölgede gerginliği daha da arttırıyor, yeni savaş ocakları için olanaklar yaratıyor. Sovyet TASS ajansının 9 Mayıs açıklamasında vurgulandığı gibi Lübnan sorununun çözümü ve dolayısıyla Orta Doğuda gerginliğin azaltılması için en başta İsrail işgal birliklerinin ve Amerikan askerlerinin, tüm yabancı birliklerin ~~gari~~ çekilmesi

gerek. Lübnan, kendi sorununu dışardan hiç bir karışma olmadan kendisi çözmelidir. En başta da Lübnan'ın toprak bütünlüğüne, bağımsızlığına saygı gösterilmelidir.

Değerli D.D. Türkiye bu gelişmelerin neresinde yer alıyor? Bilindiği gibi, cuntacılar zaman zaman Orta Doğu bunalımının adaletli çözümünden , FKÖ'nün haklı davasından yana olduklarını sözlerle belirttiler. İsrail'in işgalini de kandıdılar. Ancak pratikte ^{kef} "egir yönetiminin Orta Doğu ya yönelik yayılmacı planlarının yanında yer alırlar. Bugün bölgede gerginliğin had safhaya çıktığı, İsrail'in Suriye'ye saldırıya hazırlandığı bir sırada, Orta Doğu'ya saldırı için kurulan Amerikan ^{katilceceği eşik taahh.} "çevik kuvvetlerinin" Türkiye'de manevralara başlandı. Öte yandan "egir yönetimi, Lübnan'daki sözüme ~~karar~~ çokuluslu barış gücüne Türkiye'nin de asker göndermesi için baskılarını giderek arttırıyor. Bilindiği gibi, Vaşington bu yöndeki istemini daha önce cuntaya res-

men bildirmişti. Bundan başka, Amerikanın ülkemize yönelik planlarında
 Türkiyeye Orta ^{mesî} Doğu'da yeni görevlerin verileceği öngörülmüyor. Bu amaç
 la "çevik kuvvetlere" yeni olandılar sağlandı. Amerika ile Türkiye
 arasında imzalanan "uyum" belgesinde Türk askersel birliklerinin
 Basra körfeziyle stratejik bağının kurulması öngörülmüyor. Cuntanın
 izlediği bu politika, ülkemizin Orta ^{mesî} Doğu'da Amerikanın çıkarları
 için yıkımla ~~xttıkta~~ sonuçlanacak sürüvenlere sürüklenmesi tehlikeli
 rini arttırıyor. Buna izin verecekmiyiz? — mizik —

NR

--- D.D. Bildiğiniz gibi, geçen hafta içinde Birleşmiş Milletler
 genel kurulunda Kıbrıs sorunu ele alındı. Bağlantısız ülkelerin
 hazırladığı ve sesyalist devletlerin de hararetle desteklediği bir
 karar tasarısı onaylandı. Alınan kararda Kıbrıstaki tüm yabancı
 askerlerin çekilmesi, sorunun uluslararası bir konferansta ele alın-
 ması istemleri yer alıyor. Cunta yönetimi, Kıbrıs sorununun çözümüne

giden böylesi açık bir karara karşı çıktı.~~tek~~ Hükümetin yaptığı açık
 lamada, bu karar ciddi bir gerekçeye dayanmıyor" deniliyor. Bunun
 açık ^{ca} anlamı, Kıbrıs sorunu da Birleşmiş Milletlerin aldığı kararları
 hiçe saymak, Ege bölgesinde bir gerginlik ocağı olan Kıbrıs sorununun
 barışçı, adil çözümüne yanaşmamak demektir. Cuntacılar bu çözümsüz
 tutumlarıyla Türkiyeyi uluslararası alanda yalnız bir kez daha yalnız
 lığa itmişlerdir. Bunların "dest" dedikleri Amerika, İngiltere bile
 Kıbrıs sorunu da cuntayı açıkça destekleme cesareti gösterememiştir.
 Kıbrısın Türk birliklerince işgalinden bu yana 9 yıl geçti. Bu
 süre içinde sorun bir çok kez Birleşmiş Milletlerde ele alındı.
 Güvenlik Konseyinin kararları çıktı. Ancak sorun hala çözüme kavuşmuş
 değil. Neden? Alınan kararlar yapıcı ve somut mu değil? Hayır, bunun
 bi tek nedeni, ABD ve öteki NATO başlarının sorunu Birleşmiş Millet
 ler çerçevesinden çıkarıp NATO planları içinde ele almak istemeleridir.

Tek sözle Kıbrısın bölünmüşlüğü kalıcılaştırmak, yeşil adayı Amerikanın batmayan bir üssü durumuna getirme çabalarıdır. Cuntacılar "adadaki türklerin güvenliğini sağlama" gibi uydurma gerek savlarla emperyalist devletlerin bu planlarının uygulanmasına, Kıbrısın Ege bölgesinde bir gerginlik ocağı olarak kalmasına hizmet ediyorlar. Biliniyor, Kıbrıstaki İngiliz üsleri Amerikanın Orta Doğudaki yayılmacı planları için kullanılıyor.

Kıbrıs sorununun barışçı, adaletli çözümü yalnız adadaki Rumların ve Türklerin çıkarına değil, aynı zamanda Ege bölgesinde, Doğu Akdeniz'de güvenliğin sağlanması yararınadır. Bu bakımdan sorunun Birleşmiş Milletler çerçevesinde uluslararası bir konferansta ele alınmasının Kıbrısın bağımsızlığı, egemenliği, toprak bütünlüğü ilkekrinin tanınması ~~önemi~~ ~~önemi~~ belirleyici önemi vardır. Türkiye, adadaki Türk ve rum toplumlarının kardeşçe yaşamaları yollarını açan Birleşmiş

Milletler kararlarına uymak, bunları uygulamak zorundadır. (mimik)

2.

---- D.D. Avrupada nükleer savaş tehlikesini önleme sorunu, insanlığın en önemli sorunu olarak gündemde duruyor. Barışın sağlanabileceği kanıtlanmıştır. Ancak, bunun için olağanüstü bir çaba ve eylem gerekiyor. Sovyetler Birliği, öteki sosyalist ülkeler böyle bir sorumlulukla hareket ediyor, aralarında getirdikleri somut barış önerileriyle barışa giden yolu gösteriyorlar. Kuşkusuz Cenevre silahsızlanma görüşmeleri bu alanda önemli bir rol oynayabilir.

Sovyetler Birliği ile Amerika arasında yapılmakta olan bu görüşmelerde Avrupada nükleer silahların sınırlandırılması konusu ele alınıyor. 17 Mayıs'ta bu görüşmelerin yeni bir dönemi başlıyor. Ancak söylemek gerek ki, bugüne kadarki görüşmelerde kayda değer bir sonuç elde edilememiştir. Sorun şöyledir; ~~R~~egim yönetimi görüşmelerde olumlu bir sonuç elde edilmesini sürekli engelliyor. "Sıfır çözüm"

ve "ara çözüm" gibi çözümsüzlüklerle ortaya çıkıyor. Amaç, Batı Avrupa'ya ilk darbe silahı olan Pershing 52 ve kanatlı roketleri yerleştirmek, askersel üstünlük sağlamaktır. İşte Amerikan tarafı ^{şunu} böyle bir günü başlayacak olan görüşmelere yine ~~bu~~ tutumla gidiyor. Ama Cenevrede bir anlaşmaya varılması olanaklıdır. Bunun için nesnel temel vardır. Yeterki Amerikan tarafı iyi niyet gösterebilir, eşitlik ve eşitlik güvencilik ilkesini kabul etsin.

Sovyetler Birliği bundan önceki görüşmelerde Amerika ile Sovyetler Birliğinin Avrupadaki nükleer silahlarında köklü bir indirim yapılmasını önerdi. Bu öneri, Sovyet tarafı ile NATO'nun elindeki ve taşıyıcı ~~soviyet nükleer silahları~~ füze/sayısını 300'e indirmeyi amaçlıyordu. Bu önerinin gerçekleşmesiyle Avrupadan 1300 nükleer başlık ~~sökülmesi~~ sökülmesi olacaktı. Amerika bu öneriye yanaşmadı. 3 Mayıs 1983'te SBKP genel sekreteri Andropov, Sovyetler Birliğinin

Batı Avrupada NATO ülkelerinin elindekinden daha fazla bir tek uçak, bir tek roket, bir tek nükleer başlık bulundurmamaya hazır olduğunu açıkladı. İngiltere ve Fransa'nın elindeki nükleer başlıklar ne ölçüde azaltılırsa biz de o ölçüde azaltmaya hazırız dedi.

~~Bununla birlikte...~~ Böylece Sovyetler Birliği Avrupadaki nükleer silahlarda, taşıyıcı ve başlıklarda, elbette Fransa ve İngiltere'ninkileri de gözönünde bulundurularak eşitlik sağlamaya hazır olduğunu duyurmuş oldu. Bilindiği gibi, Batıda bu öneri değişik yankı uyandırdı. Amerikan yönetimi henüz kesin kararını açıklamadı. Ancak gerek savunma bakanı Vaynbergerin ve gerekse Cenevre görüşmelerinde Amerikan delegasyonunu yöneten Pol Nitzemin açıklamaları, Beyaz Saray yöneticilerinin bu somut ve yapıcı öneriye de olumlu yanıt vermeyeceklerini haber veriyor. Ama dünyadaki gerginlik Cenevre görüşmelerinde bir ilerleme kaydedilmesini artık zorunlu

kılıyer. Böylesi olumlu bir kararın çıkması da Amerika ve NATO'nun tutumuna bağlıdır. Bu güçler anlaşmaya giden yol üzerine diktikleri engelleri ~~kaldırarak~~ kaldıracaklardır? ~~Şu~~ Salı günü başlayacak olan yeni tur görüşmeler bu soruya yanıt verecektir. (mmil)

---- D.D. İranda TUDEH yönetici ve üyeleri ~~uluslararası~~ uluslararası dayanışma, geçen hafta geniş boyutlar kazandı. Komünist ve işçi partileri, ilerici, demokratik örgütler İran yönetiminin komünistlere ve sempatizanlara karşı başlattığı tutuklama ve koğuşturmaları, tutuklulara yapılan insanlık dışı işkenceleri sert bir biçimde protesto ettiler. İran yurtseverleriyle dayanışma hareketine değişik politik görüşleri savunan güçler de aktif iatılıyor. ~~Örneğin~~, Hindistanda 70 ten fazla sayılabilecek bir bildiri yayımlayarak tutuklu TUDEH yöneticilerinin derhal serbest bırakılmalarını istediler. Uluslararası demokratik hukukçular birliği de bir bildiri yayımlayarak, TUDEH yöneticilerini

lerine uygulanan işkenceleri proteste etti.

~~Şimdi~~haberlere göre, Ajanslar, İranda tutuklanan TUDEH üyesi yurtseverlerin sayısının bini aştığını bildiriyorlar. Bunlara, bir zamanlar şah rejimi döneminde SAVAK'ın yurtseverlere uyguladığı işkence yöntemleri uygulanıyor. ~~Ayrıca~~ Tutuklu TUDEH yöneticileri kanıtsız iddialarla suçlanıyor, ~~bunların~~ İran Cumhuriyet savcısı bunların idam edileceğini açıklıyor.

İranda başlatılan antikomünist kampanya, emperyalist merkezlerin açtığı "komünizme karşı haçlı seferi" kampanyasının bir uzantısı. Ancak bundan İran devrimini hiç bir şey kazanamayacaktır, çok şeydir. ~~Emperyalist devrimci İran devrimini kazanamaz ve devrimciler kaybedecektir.~~

~~Komünistlerin devrimci güçleri ile komünistlere karşı~~

İran devriminden bu yana

Cunta bu konuda nasıl bir tutum izliyor? ~~Şimdi~~haberlere göre,

İranda karşı devrimcilerle işbirliği içinde olan cunta, şimdi İran da ilericilerin, yurtseverlerin uğradıkları saldırılardan yine eski SAVAK ajanlarına elini uzatıyor. Benzeri görülmemiş bir uygulamayla

bir başka ülkede siyasal çalışmalarından ötürü koğuşturmayaya uğrayan
 Cunta,
 yabancılara tutukluyor. Tutuklanan İranlı devrimcilerin ülkelere
 gönderileceğini açıklıyor. Şah rejiminin artıklarını Doğu Anadolu'da
 besleyen, ~~kuruluş~~ SAVAK işkencecilerine ülkemiz kapılarını açan
 cunta, şimdi İranlı yurtseverleri tutuklayıp ülkelere iade ediyor,
 Bu tutum cuntanın ~~kimin~~ İran devriminin karşısında, antikomünist
 kampanyaların, emperyalizmin haçlı seferi kampanyalarının içinde
 yer aldığını gösteriyor. ~~Türkiye~~ İran yurtseverleri, TUDEH üye ve
 yöneticileriyle dayanışmasını dile getiren, tutukluların derahl
 serbest bırakılmasını isteyen Türkiyeli ilericiler, yurtseverler
 cuntanın bu tutumunu protesto ediyor.

--- Türkiye'deki manevralara Amerikan "çevik güçleri" de katılıyor. Bugün başlayan NATO manevralarının Türkiye topraklarındaki ülkeleri bölümüne, Birleşik Amerikanın Orta-doğu/ve Basra petrol bölgesine doğrudan askersel müdahalede bulunmak için oluşturduğu "çevik güç" adındaki saldırı birlikleri de katılıyor. Bundan önceki askersel manevralara NATO bayrağı altında katılan Amerikan çevik kuvvetleri, şimdiki manevralara açıkça "Amerikan Çevik güçleri" olarak katılıyor. ~~www~~ Bilindiği gibi, askersel cuntanın Birleşik Amerikayla imzaladığı gizli anlaşmalar, Amerikan çevik güçlerine Türkiye'deki Amerikan ve NATO askersel üslerinden yararlanma ve gerektiğinde bu üslerde konumlama olanağı sağlıyor.

Öte yandan Regın yönetiminin, Lübnan'a "güvenlik gücü" adı altında Türkiye'nin de asker göndermesi için baskıları yoğunlaştırdığı bildiriliyor.

--- Cuntanın, kurulmasına izin vereceği siyasi partilerin tüzel kişilik kazanabilmesi için İçişleri Bakanlığına başvuru süresi bugün resmen başladı. Emekli orgeneral Turgut Sunalp "Milliyetçi Demokrasi Partisi" adı altında bir parti kurduğunu açıkladı ve bugün kurucular listesiyle diğer evrakları İçişleri Bakanlığının incelemesine sunduğunu ^{şeydi} açıkladı. "Tercüman" gazetesi, bugünkü sayısında bununla ilgili haberini "Sunalp, bugün partisinin levhasını asıyor" başlığı altında veriyor.

--- Türk-İş Genel başkanı Şevket Yılmaz "toplu sözleşme düzeni devlet müdahalesi dışında gelişmelidir" dedi. Geçen hafta cunta tarafından onaylanan ve 274 ve 275 sayılı sendikalar, toplu sözleşme grev ve lokav yasalarını değiştiren yeni yasalar konusunda görüşlerini açıklayan Türk-İş genel başkanı Şevket Yılmaz, toplu sözleşme, toplu pazarlık ve grev hakları konusunda Türk-İş'in ciddi kaygıları olduğunu söyledi. Yılmaz, grev hakkı önüne konulan her engelin, toplu pazarlığın iyi niyet kurallarına uygun şekilde sürdürülememesi ne yol açacağını belirtti.

Habırlanacağı üzere, cunta, Türk-İş'in sözkonusu yasalarla ilgili tek bir önerisini dikkate almamış ve çalışma yaşamıyla ilgili yasaları patronların istekleri ve önerilerine uygun bir biçimde onaylamıştı.

--- Türkiye Barolar Birliği'nin Antalya'da yapılan Genel Kurul toplantısında, Yönetim Kurulu'nun raporu üzerindeki tartışmalar sırasında Genel Af konusunun gündeme getirilmesi istendi. İzmir Barosu başkanı, genel bir affın çıkarılmasının topluma yarar sağla-
cağı görüşünü savundu ve sorunun gündeme getirilmesini istedi. İstanbul Barosu avukatlarından Turgut Kazan ise, 12 Eylülcü Anaya-
daki hükümlerin genel bir ^{affın} çıkmasına engel olduğunu söyledi ve bu Anayasa çerçevesinde çıkarılacak bir affın kısıtlı olacağı görüşü-
nü savundu. Türkiye Barolar Birliği'nin Genel Kurul toplantısında İstanbul Barosu başkanı Orhan Apaydın'ın delegeliğinin engellenmesi yönündeki girişimler ise reddedildi.

Türkiye Barolar Birliği Genel Kurulunda alınacak kararların bir bildiriyle kamuoyuna açıklanması bekleniyor.

--- Bankalar yasasında değişiklik yapılmasını öngören yasa tasarısının çıkması Haziran ayına ertelendi. Bu ertelemenin, çeşitli bankaların yoğun baskıları sonucu olduğu ve bankalar yasasında yapılacak değişiklikler konusunda Maliye Bakanlığında yürütölen çalışmaların önemli değişikliğe uğratıldığı belirtiliyor.

Hatırlanacağı üzere, bankalar yasasında değişiklik öngören yasa tasarısının "kanun hükmünde kararname biçiminde yasallaşacağı bildiriliyordu.

Öte yandan bugünkü gazetelerde yer alan bir habere göre, maliye bakanı Karaoğlu'nun "formöl çok para yok" dediğı ve Meyak kesintilerinin para olunca verilebileceğini söylediğı belirtiliyor.

--- Tercüman gazetesinin düzenlediği "Yurt dışı 3. İşçi Kurultayı" adı altındaki toplantı, başbakan~~ı~~ Uluşu, çalışma bakanı Esener ve öteki bakanların konuştukları bir toplantı biçiminde başlayıp sona erdi. Başbakan Uluşu, toplantının daha ilk gününde yaptığı konuşma-
da, yurtdışındaki işçilerin karşılaştıkları sorunların titizlikle incelendiğini söylemekle yetindi. Aynı toplantıda konuşan çalışma bakanı Turhan Esener, Federal Almanya'da artık işgücü açığı olma-
dığı, ekonomik bunalımın sürdüğü konusunda bilinen ~~gerçekler~~ ^{gelişmeleri} yine-
ledikten sonra, yurda kesin dönüş yapmak zorunda olan işçilerin haklarını almaya çalışacaklarını söyledi.

Gerici Tecüman patronlarının daha önce düzenledikleri "Yurtdışı İşçi Kurultayları" gibi bu toplantı da işçi sorunlarından çok, ^{le} yurtdışındaki gerici çevreler/cunta arasında yakınlaşmayı gözler önüne serdi. Kurultay delegesi adı altında Ankaraya gelenlerin

7
ni
önemli bir kesimi/faşist MHP'nin Federal Almanya'daki örgütü "Türk
Federasyonu"na mensup kişiler oluşturdu.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI